DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

7. SINIF

YAZILIYA HAZIRLIK

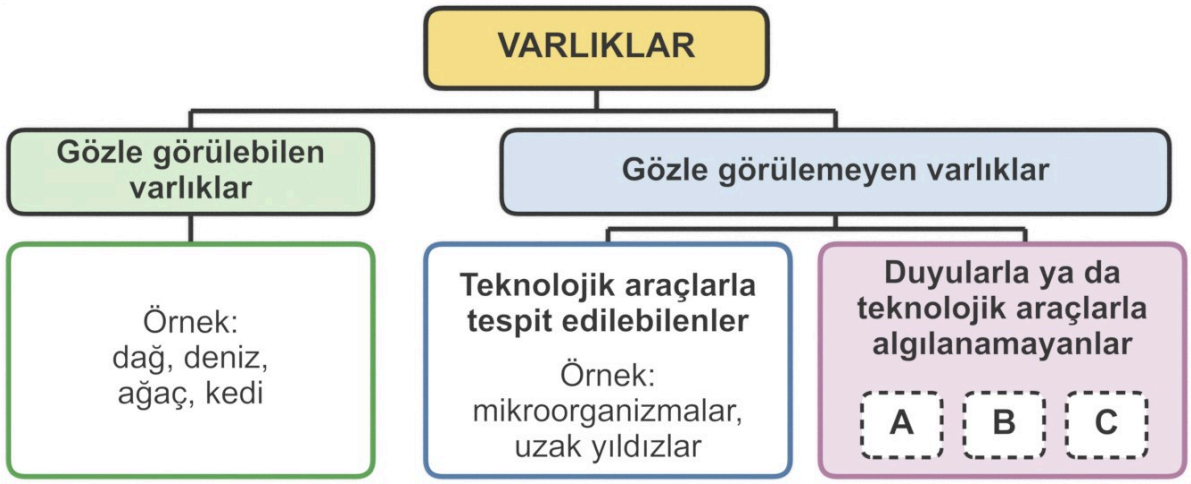
1. DÖNEM - 1. ORTAK YAZILI · SENARYO 1

TYMM 2026-2027

Hazırlayan: **Murat Altun**

Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır.

1. Fen bilimleri dersinde mikroskopla hücre gözlemi yapan Ada, din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde varlıklar âlemini gösteren aşağıdaki şemayı hazırladı ancak bazı yerleri boş bıraktı. Ardından derste okudukları bir hadisi ve bir ayeti şemanın yanına not etti. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

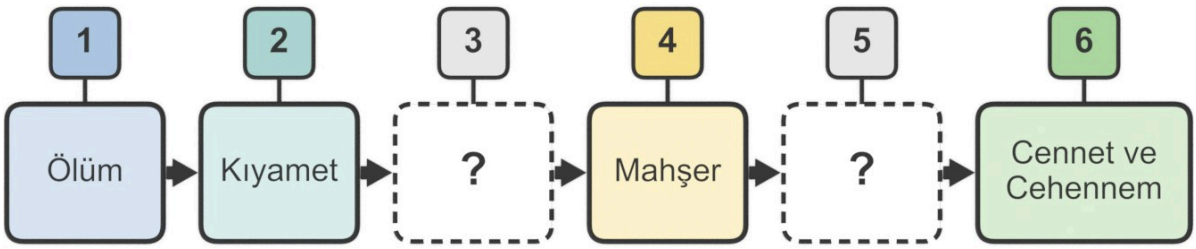
- "Melekler nurdan, cinler yalın ateşten, Âdem ise (topraktan) yaratıldı." (Müslim, "Zühd", 60)
- "… Allah'ın kendilerine verdiği emirlere karşı gelmeyen ve kendilerine emredilen şeyi yapan melekler vardır." (Tahrim suresi 6. ayet)

1.1. Şemada A, B ve C harfleriyle gösterilen yerlere yazılması gereken varlıkları yazınız. (3 puan)

1.2. Hadis ve ayetten hareketle melekleri diğer varlıklardan ayıran iki özelliği yazınız. (4 puan)

1.3. Ayet ve hadislerde adı ve görevi bildirilen melekleri üç grup altında sınıflandırarak bu grupların adlarını yazınız. (3 puan)

2. Ahiret hayatının aşamalarını öğrenen Yiğit, kardeşine anlatmak için aşağıdaki akış şemasını hazırladı ancak iki aşamanın adını yazmayı unuttu. Şemanın altına da ahiret hayatıyla ilgili bazı ayetleri not etti. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

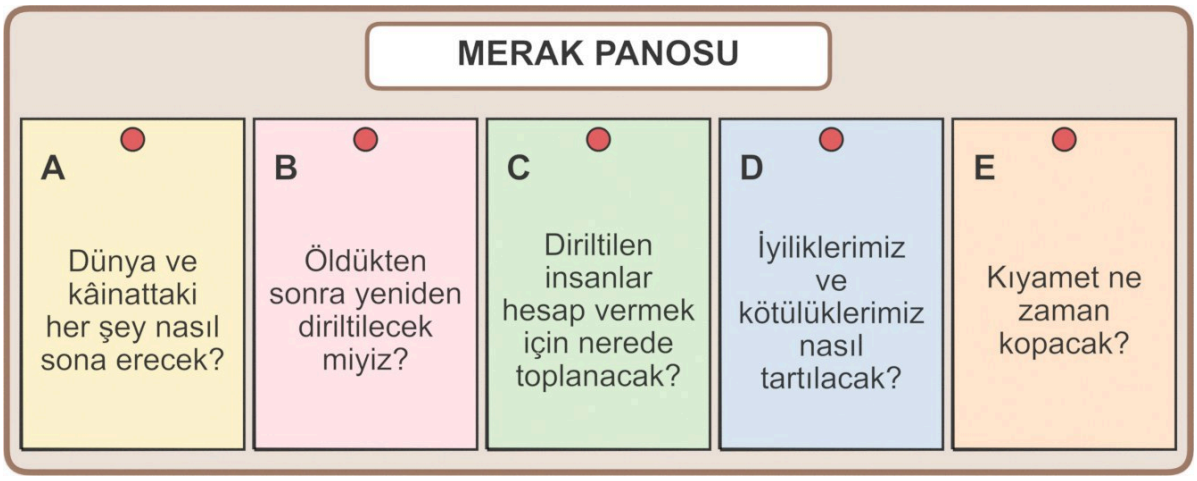
- I. “Her nefis ölümü tadacaktır...” (Al-i İmran suresi 185. ayet)
- II. “O gün onların ağızlarını mühürleriz; yapmış olduklarını elleri bize anlatır, ayakları da tanıklık eder.” (Yasin suresi 65. ayet)
- III. “Kıyamet günü için adalet terazileri kuracağız. Öyle ki hiçbir kimseye zerre kadar zulmedilmeyecek. (Yapılan iş) bir hardal tanesi ağırlığınca da olsa, onu getirip ortaya koyacağız. Hesap görücü olarak biz yeteriz.” (Enbiya suresi 47. ayet)

2.1. Şemada 3 ve 5 numaralı kutulara yazılması gereken aşamaların adlarını yazınız. (4 puan)

2.2. İsrafil (as), Allah’ın (cc) emriyle sûra iki kez üfleyecektir. Bu iki üflemenin şemadaki hangi aşamaların başlangıcı olduğunu açıklayınız. (5 puan)

2.3. I, II ve III numaralı ayetlerin şemadaki hangi aşamayla ilgili olduğunu yazınız. (6 puan)

3. Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmeni, sınıfta ahiret hayatıyla ilgili merak edilen soruların yazılacağı bir "Merak Panosu" oluşturdu. Öğrenciler sorularını renkli not kâğıtlarına yazıp panoya astı. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

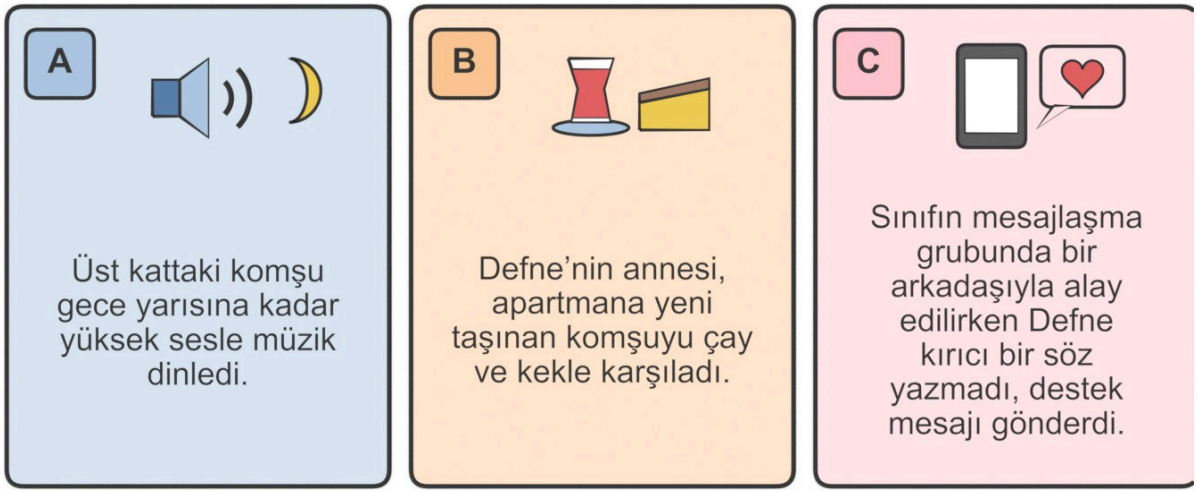
3.1. A, B, C ve D notlarındaki soruların ahiret hayatının hangi aşamasıyla ilgili olduğunu yazınız. (8 puan)

3.2. E notundaki soruyu aşağıdaki ayetten hareketle cevaplayınız. İnanan bir kişi için kıyametin ne zaman kopacağını bilmekten daha önemli olan nedir? Açıklayınız. (4 puan)

"Kıyametin ne zaman kopacağı bilgisi şüphesiz yalnızca Allah katındadır..." (Lokman suresi 34. ayet)

3.3. "İnsanın ölümüyle onun ahiret hayatı başlamış olur." ifadesini ölüm ve kabir hayatı (berzah) kavramlarıyla açıklayınız. (3 puan)

4. Defne'nin oturduğu apartmanda bir hafta içinde aşağıdaki kartlarda verilen durumlar yaşandı. Defne, din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde öğrendiği aşağıdaki hadisi hatırlayarak bu durumlar üzerinde düşündü. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

"Allah'a ve ahiret gününe iman eden kişi misafirine ikram etsin. Allah'a ve ahiret gününe iman eden kişi komşusunu rahatsız etmesin. Allah'a ve ahiret gününe iman eden kişi ya hayır söylesin ya da sussun." (Ebu Davud, "Edeb", 122-123)

4.1. A, B ve C kartlarındaki durumları hadisle ilişkilendirerek değerlendiriniz. Her durumun hadisteki hangi öğütle ilgili olduğunu ve bu öğüde uygun olup olmadığını yazınız. (9 puan)

4.2. Hadiste bu davranışların "Allah'a ve ahiret gününe iman" ile birlikte anılmasından nasıl bir sonuç çıkarılabilir? Açıklayınız. (6 puan)

5. Elif'in de içinde bulunduğu dört kişilik grup, "Şehrimizin Tarihî Yapıları" konulu bir sunum hazırladı. Grup üyelerinden Mert hiçbir göreve katılmadığı hâlde sunumu sınıfa kendisi hazırlamış gibi anlattı ve çok beğenildi. Haftalarca emek veren Elif, akşam babaannesine "Benim emeğim boşa gitti, hiç adil değil!" diye dert yandı. Babaannesi ona önce öğretmeniyle sakin bir şekilde konuşmasını önerdi, ardından aşağıdaki ayetleri hatırlattı. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

- "Bugün herkese kazandığının karşılığı verilir. Bugün asla zulüm yoktur. Şüphesiz Allah, hesabı çabuk görendir." (Mümin suresi 17. ayet)
- "Şüphesiz Allah (hiç kimseye) zerre kadar zulüm etmez. (Yapılan) çok küçük bir iyilik de olsa onun sevabını kat kat arttırır ve kendi katından büyük bir mükâfat verir." (Nisa suresi 40. ayet)

5.1. Ayetlerden hareketle ahiret hayatında adaletin nasıl gerçekleşeceğini açıklayınız. (4 puan)

5.2. Ahiret inancının Elif'in bu durumu değerlendirmesine ve davranışlarına nasıl bir katkı sağlayacağını açıklayınız. (6 puan)

5.3. Mert'in davranışını ahiret inancı açısından değerlendiriniz. Ahirete inanan biri Mert'in yerinde olsaydı nasıl davranırdı? Yazınız. (5 puan)

6. Ali, kış aylarında her cumartesi sabahı mahallesindeki halk kütüphanesinde düzenlenen bilim atölyesine katılıyor. Soğuk ve yağmurlu bir sabah kütüphaneye yürürken yorulan Ali, "Bu kadar zahmete değer mi?" diye düşündü. Akşam dedesi ona aşağıdaki hadisi okudu ve meleklerin Allah'ın (cc) izniyle insanlar için dua ettiğini, onları güzel işlerinde desteklediğini anlattı. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

"İlim talebi uğrunda evinden çıkan herkesin bu davranışından melekler rıza ve hoşnutluklarını açıklamak üzere kanatlarını onun için indirdiler." (Ebu Davud, "İlim", 1)

6.1. Hadisten ve dedesinin anlattıklarından hareketle melek inancının Ali'ye kazandırabileceği iki duygu ya da düşünceyi yazınız. (4 puan)

6.2. "Meleklerin varlığına iman etmek, insanı manevi olarak güçlü kılar." yargısını Ali'nin yaşadıkları üzerinden gerekçeleriyle açıklayınız. (6 puan)

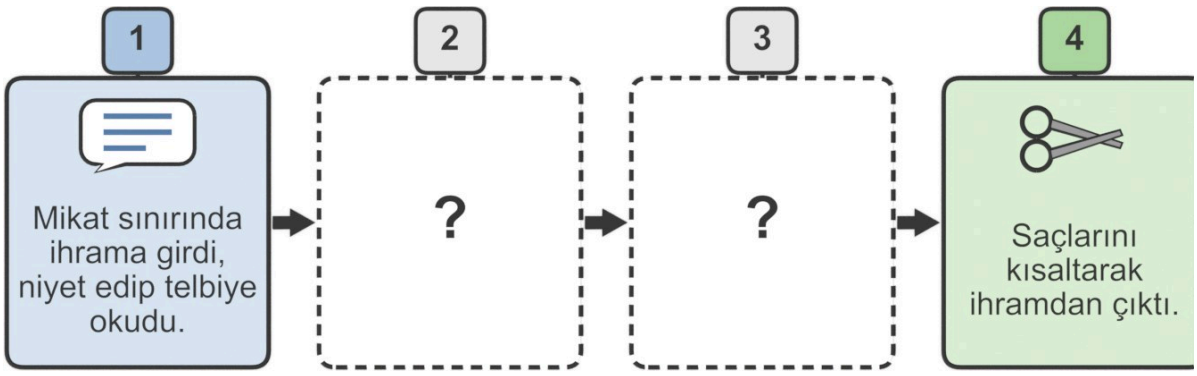
7. Berk, çevrim içi bir oyunda tanıştığı ve kendisini "oyun arkadaşı" olarak tanıtan biriyle mesajlaşıyordu. Bu kişi Berk'ten ailesinden habersiz oyun içi alışveriş yapmasını ve hesabının şifresini kendisiyle paylaşmasını istedi. Berk'in içinden de "Kimse fark etmez." düşüncesi geçti. Kararsız kalan Berk, durumu babasına anlattı. Babası ona Nâs suresinin anlamını hatırlattı ve Hz. Muhammed'in (sav) her gün yatmadan önce Felak ve Nâs surelerini okuyarak Allah'a (cc) sığındığını anlattı. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla
De ki: "Cinlerden ve insanlardan; insanların kalplerine vesvese veren sinsi vesvesecinin kötülüğünden, insanların Rabbine, insanların Melik'ine, insanların İlah'ına sığınırım." (Nâs suresi 1-6. ayetler)

7.1. Surenin anlamına göre vesvese kimlerden gelebilir? Berk'in yaşadığı durumu bu bilgiyle ilişkilendiriniz. (4 puan)

7.2. Berk'in bu durumda surenin mesajına uygun olarak neler yapabileceğini iki örnekle açıklayınız. (6 puan)

8. Zehra'nın dayısı geçen şubat ayında umre ibadetini yerine getirdi. Dayısının anlattıklarını dinleyen Zehra, umrenin yapılışını gösteren aşağıdaki şemayı hazırladı ancak iki adımı boş bıraktı. Zehra daha sonra dayısına "Umre yaptığına göre hac ibadetini de yerine getirmiş oldun mu?" diye sordu. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

8.1. Şemada 2 ve 3 numaralı adımlara yazılması gereken görevleri yazınız. (4 puan)

8.2. Zehra'nın sorusunu, hac ile umreyi hükmü ve yapıldığı zaman bakımından karşılaştırarak cevaplayınız. (6 puan)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE BECERİLER

SORU NO	ÖĞRENME ÇIKTISI	BECERİLER
1	DKAB.7.1.1. Melekleri sınıflandırabilme	KB2.5. Sınıflandırma
2	DKAB.7.1.2. Ahiret hayatının aşamalarını çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme
3	DKAB.7.1.2. Ahiret hayatının aşamalarını çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme
4	DKAB.7.1.3. Melek ve ahiret inancının insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme	E3.6. Analitiklik, KB2.10. Çıkarım Yapma
5	DKAB.7.1.3. Melek ve ahiret inancının insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme	E3.6. Analitiklik, KB2.10. Çıkarım Yapma
6	DKAB.7.1.3. Melek ve ahiret inancının insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme	E3.6. Analitiklik, KB2.10. Çıkarım Yapma
7	DKAB.7.1.4. Nâs suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme	KB2.14. Yorumlama
8	DKAB.7.2.1. Hac ve umre ibadetlerini çözümleyebilme	KB2.4. Çözümleme

PUANLAMA TABLOSU								
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**TOPLAM**
10	*15*	*15*	*15*	*15*	*10*	*10*	*10*	***100***

Bu sınav, 2026-2027 eğitim öğretim yılı 1. dönem konu-soru dağılım tablosundaki 1. ortak yazılı **Senaryo 1** dağılımına göre, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 7. sınıf öğretim programı esas alınarak hazırlanmıştır. Hazırlayan: Murat Altun. Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığının resmî yayını değildir; görseller Blender ile oluşturulmuştur.

ÇÖZÜMLER

1. **Doğru cevap (1.1):** Her doğru varlık bir puandır (1+1+1). A, B ve C yerlerine melek, cin ve şeytan yazılmalıdır; sıralama önemli değildir.

Örnek doğru cevap (1.1): A: melek, B: cin, C: şeytan.

Yanlış cevap (1.1): Mikroorganizma, uzak yıldız, hava gibi teknolojik araçlarla tespit edilebilen ya da duyularla algılanabilen varlıkların yazılması yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (1.2): Her doğru özellik iki puandır (2+2).

- Hadisten hareketle meleklerin nurdan yaratıldığı belirtilmişse **(2 puan)**.
- Ayetten hareketle meleklerin Allah'ın (cc) emirlerine karşı gelmediği, kendilerine emredileni yaptığı (iradelerinin olmadığı) belirtilmişse **(2 puan)**.

Hadis ve ayetle ilişkilendirilmeden meleklerin başka bir özelliği yazılmışsa (ör. yeme, içme, uyuma gibi ihtiyaçlarının olmaması, cinsiyetlerinin olmaması, Allah'ın (cc) izniyle farklı suretlere bürünebilmeleri) her biri için bir puan verilir.

Örnek doğru cevap (1.2): Melekler nurdan yaratılmıştır. Ayrıca Allah'ın (cc) emirlerine karşı gelmezler, kendilerine emredileni yaparlar.

Yanlış cevap (1.2): Meleklerin ateşten ya da topraktan yaratıldığının, kendi istekleriyle Allah'ın (cc) emrine karşı gelebileceklerinin ya da teknolojik araçlarla görülebileceklerinin yazılması yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (1.3): Her doğru grup adı bir puandır (1+1+1).

- Dört büyük melek (Cebrail, Azrail, Mikâil, İsrafil) **(1 puan)**.
- Kiramen Kâtibin **(1 puan)**.
- Münker ve Nekir **(1 puan)**.

Grup adı yerine grubun üyeleri doğru yazılmışsa (ör. "Cebrail, Azrail, Mikâil ve İsrafil") o grup için puan verilir.

Örnek doğru cevap (1.3): Dört büyük melek, Kiramen Kâtibin, Münker ve Nekir.

Yanlış cevap (1.3): Cin ve şeytanın melek grupları arasında sayılması ya da görülebilen ve görülemeyen varlıklar ayrımının melek grubu olarak yazılması yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

2. **Doğru cevap (2.1):** Her doğru aşama iki puandır (2+2).

- 3 numaralı kutu: Baas (ölümden sonra yeniden diriliş) **(2 puan)**.
- 5 numaralı kutu: Mizan **(2 puan)**.

"Baas" yerine "ölümden sonra diriliş" ya da "basubadelmevt" yazılması da doğru kabul edilir.

Örnek doğru cevap (2.1): 3: Baas, 5: Mizan.

Yanlış cevap (2.1): Kutuların yerlerinin karıştırılması ya da şemada zaten bulunan aşamaların (kıyamet, mahşer vb.) tekrar yazılması yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (2.2): Üç ölçüt sırasıyla iki, iki ve bir puandır (2+2+1).

- Birinci üflemeyle kıyametin kopacağı, kâinattaki düzenin sona ereceği belirtilmişse **(2 puan)**.
- İkinci üflemeyle insanların yeniden diriltileceği, yani baas aşamasının başlayacağı belirtilmişse **(2 puan)**.
- İkinci üflemeyle diriltilen insanların ardından mahşerde toplanacağı, aşamaların birbirini izlediği açıklanmışsa **(1 puan)**.

Örnek doğru cevap (2.2): İsrafil (as) sûra ilk kez üflediğinde kıyamet kopar ve kâinattaki her şey sona erer. İkinci kez üflediğinde insanlar yeniden diriltilir; bu, baas aşamasıdır. Diriltilen insanlar daha sonra hesap vermek üzere mahşerde toplanır.

Yanlış cevap (2.2): Sûra üfleme görevinin Cebrail'e (as) ya da Azrail'e (as) verilmesi, üflemelerin ölüm ya da mizan aşamasıyla ilişkilendirilmesi yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (2.3): Her doğru eşleme iki puandır (2+2+2).

- I. ayet: Ölüm **(2 puan)**.
- II. ayet: Mahşer (insanların hesaba çekildiği ve kimsenin yaptıklarını inkâr edemeyeceği aşama) **(2 puan)**.
- III. ayet: Mizan (amellerin adalet terazisinde tartılması) **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap (2.3): I. ayet ölüm, II. ayet mahşer, III. ayet mizan aşamasıyla ilgilidir.

Yanlış cevap (2.3): II. ayetin kıyamet ya da baas aşamasıyla, III. ayetin cennet aşamasıyla ilişkilendirilmesi yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

3. **Doğru cevap (3.1):** Her doğru aşama iki puandır (2+2+2+2).

- A notu: Kıyamet **(2 puan)**.
- B notu: Baas (ölümden sonra yeniden diriliş) **(2 puan)**.
- C notu: Mahşer **(2 puan)**.
- D notu: Mizan **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap (3.1): A: Kıyamet, B: Baas, C: Mahşer, D: Mizan.

Yanlış cevap (3.1): Notların yerlerinin karıştırılması (ör. B notunun mahşerle, C notunun baasla ilişkilendirilmesi) ya da ahiret hayatının aşaması olmayan kavramların yazılması yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (3.2): İki ölçütün her biri iki puandır (2+2).

- Ayetten hareketle kıyametin ne zaman kopacağını yalnızca Allah'ın (cc) bildiği, Hz. Peygamber de dâhil hiç kimsenin bu vakti bilmediği belirtilmişse **(2 puan)**.
- İnanan biri için önemli olanın kıyametin vaktini bilmek değil, kıyametin ardından başlayacak sonsuz hayata iman ve salih amellerle hazırlıklı olmak olduğu açıklanmışsa **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap (3.2): Kıyametin ne zaman kopacağını yalnızca Allah (cc) bilir; Hz. Peygamber de bu konuda bilgisi olmadığını söylemiştir. İnanan bir kişi için önemli olan kıyametin ne zaman kopacağını bilmek değil, bu büyük olayın ardından başlayacak sonsuz hayata güzel davranışlarla hazırlıklı olmaktır.

Yanlış cevap (3.2): Kıyametin vaktinin hesaplanabileceğinin ya da bazı kişilerin bu vakti bildiğinin ileri sürülmesi, kıyamet için belirli bir tarih verilmesi yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (3.3): Üç ölçütün her biri bir puandır (1+1+1).

- Ölümün dünya hayatının sona ermesi olduğu belirtilmişse **(1 puan)**.
- Ölümle birlikte dünya ile ahiret arasındaki âlem olan kabir hayatının (berzah) başladığı belirtilmişse **(1 puan)**.
- Ölümün bir yok oluş değil, yeni ve sonsuz bir hayatın başlangıcı olduğu açıklanmışsa **(1 puan)**.

Örnek doğru cevap (3.3): Ölüm, insanın dünya hayatının sona ermesidir. İnsan öldüğünde kabir hayatı, yani dünya ile ahiret arasındaki berzah âlemi başlar. Bu nedenle ölüm bir yok oluş değil, yeni ve sonsuz bir hayatın başlangıcıdır.

Yanlış cevap (3.3): Ölümün her şeyin sonu, tamamen yok oluş olarak açıklanması ya da ahiret hayatının yalnızca kıyametle başladığının ileri sürülmesi yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

4. **Doğru cevap (4.1):** Her kart üç puandır (3+3+3). Her kart için ilgili öğüdün belirlenmesi bir puan, uygun olup olmadığının belirtilmesi bir puan, gerekçe bir puandır.

- A kartı: “Komşusunu rahatsız etmesin.” öğüdüyle ilgilidir; bu öğüde uygun değildir; çünkü gece yüksek sesle müzik dinlemek komşuların dinlenmesini engeller **(3 puan)**.
- B kartı: “Misafirine ikram etsin.” öğüdüyle ilgilidir; bu öğüde uygundur; çünkü yeni komşuyu çay ve kekle karşılamak ikram etmek ve komşuluğu güçlendirmektir **(3 puan)**. “Komşusunu rahatsız etmesin.” öğüdüyle ilişkilendirilip komşuya iyi davranmak olarak açıklanması da kabul edilir.
- C kartı: “Ya hayır söylesin ya da sussun.” öğüdüyle ilgilidir; bu öğüde uygundur; çünkü Defne kırıcı söz söylemek yerine iyi bir söz söylemeyi seçmiştir **(3 puan)**.

Örnek doğru cevap (4.1): A kartındaki durum, “komşusunu rahatsız etmesin” öğüdüne uygun değildir; çünkü gece yüksek sesle müzik dinlemek komşuları rahatsız eder. B kartındaki durum, “misafirine ikram etsin” öğüdüne uygundur; çünkü Defne’nin annesi yeni komşusunu çay ve kekle ağırlamıştır. C kartındaki durum, “ya hayır söylesin ya da sussun” öğüdüne uygundur; çünkü Defne kırıcı bir söz yazmamış, arkadaşına destek olan güzel bir söz söylemiştir.

Yanlış cevap (4.1): A kartındaki durumun hadise uygun olduğunun, C kartında Defne’nin alaya katılması gerektiğinin söylenmesi ya da durumların hadisteki öğütlerle hiç ilişkilendirilmemesi yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (4.2): İki ölçütün her biri üç puandır (3+3).

- Allah’a (cc) ve ahiret gününe imanın insanın davranışlarına yansıması gerektiği; inancın yalnızca kalpte kalan bir kabul olmadığı, güzel ahlakla görünür hâle geldiği açıklanmışsa **(3 puan)**.
- Ahirete inanan insanın yaptıklarının hesabını vereceğini bildiği için komşuluk, misafirlik ve söz söyleme gibi konularda başkalarının hakkını gözettiği ve sorumlu davrandığı sonucuna ulaşılmışsa **(3 puan)**.

Örnek doğru cevap (4.2): Hadiste bu davranışların imanla birlikte anılması, inancın davranışlara yansıması gerektiğini gösterir. Allah’a ve ahirete inanan kişi, yaptıklarının hesabını vereceğini bilir. Bu yüzden komşusunu rahatsız etmez, misafirine ikram eder ve sözlerine dikkat eder. Yani iman, güzel ahlakla görünür hâle gelir.

Yanlış cevap (4.2): İnancın davranışlarla ilgisi olmadığının, komşuluk ve misafirlik gibi konuların yalnızca bir görgü kuralı olup dinle bağlantısı bulunmadığının ileri sürülmesi ya da yalnızca hadisin tekrar yazılması yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

5. **Doğru cevap (5.1):** İki ölçütün her biri iki puandır (2+2).

- Ahirette herkese dünyada kazandığının (yaptıklarının) karşılığının eksiksiz verileceği belirtilmişse **(2 puan)**.
- Allah'ın (cc) kimseye zerre kadar zulmetmeyeceği, çok küçük bir iyiliğin bile karşılığını kat kat vereceği belirtilmişse **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap (5.1): Ahirette herkes dünyada yaptıklarının karşılığını eksiksiz görecektir. Allah (cc) kimseye zerre kadar haksızlık etmez. En küçük iyiliğin bile sevabını kat kat artırır.

Yanlış cevap (5.1): Ahirette bazı insanlara haksızlık yapılabileceğinin, küçük iyiliklerin karşılıksız kalacağının ya da adaletin yalnızca dünyada gerçekleşeceğinin ileri sürülmesi yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (5.2): Üç ölçütün her biri iki puandır (2+2+2).

- Ahiret inancının Elif'e emeğinin Allah (cc) katında boşa gitmeyeceği düşüncesiyle umut ve huzur verdiği açıklanmışsa **(2 puan)**.
- Bu inancın Elif'in öfkeyle karşılık vermek, kin tutmak ya da intikam almaya çalışmak yerine sabırlı ve adil davranmasını sağladığı açıklanmışsa **(2 puan)**.
- Ahiret inancının haksızlık karşısında susmayı gerektirmediği; Elif'in hakkını öğretmeniyle konuşmak gibi uygun ve adil yollarla araması gerektiği belirtilmişse **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap (5.2): Ahirete inanan Elif, emeğinin Allah (cc) katında boşa gitmeyeceğini bilir; bu düşünce onu umutsuzluktan kurtarır ve ona huzur verir. Mert'e öfkelenip kin tutmak yerine sabırlı ve adil davranır. Bununla birlikte haksızlığa sessiz kalmaz; babaannesinin önerdiği gibi öğretmeniyle sakin bir şekilde konuşarak hakkını uygun yollarla arar.

Yanlış cevap (5.2): Ahiret inancı nedeniyle Elif'in hiçbir şey yapmadan haksızlığı kabullenmesi gerektiğinin, Mert'ten intikam almasının doğru olacağının ya da çalışmaktan vazgeçmesi gerektiğinin ileri sürülmesi yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (5.3): İki ölçüt sırasıyla iki ve üç puandır (2+3).

- Değerlendirme: Mert'in başkalarının emeğini sahiplendiği, doğru olmayan bir davranışla haksızlık yaptığı; ahirete inanan insanın her davranışının hesabını vereceğini bildiği için böyle davranmaması gerektiği açıklanmışsa **(2 puan)**.
- Doğru davranış: Ahirete inanan birinin grup çalışmasında görev alacağı, sunumda emeği geçenleri belirteceği, hatası olduğunda gerçeği söyleyip arkadaşlarından özür dileyeceği gibi uygun davranışlardan en az ikisi yazılmışsa **(3 puan)**. Tek uygun davranış yazılmışsa iki puan verilir.

Örnek doğru cevap (5.3): Mert, arkadaşlarının emeğini kendi emeğiymiş gibi göstererek haksızlık yapmıştır. Ahirete inanan biri yaptıklarının hesabını vereceğini bildiği için başkasının emeğini sahiplenmez. Mert'in yerinde olsaydı grup çalışmasında görev alır, sunumda emeği geçen arkadaşlarını belirtir ve hatasını fark ettiğinde öğretmenine gerçeği söyleyip arkadaşlarından özür dilerdi.

Yanlış cevap (5.3): Mert'in davranışının akıllıca ya da kabul edilebilir olduğunun söylenmesi, değerlendirme yapılmadan yalnızca olayın tekrar anlatılması ya da ahiret inancıyla ilişki kurulmaması yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

6. **Doğru cevap (6.1):** Her uygun duygu ya da düşünce iki puandır (2+2). Aşağıdakilerden herhangi ikisi kabul edilir:

- Bilgi öğrenmek için gösterdiği çabanın değerli olduğunu ve boşa gitmediğini düşünmek.
- Güzel işlerinde yalnız olmadığını, Allah'ın (cc) izniyle meleklerin kendisine dua edip destek olduğunu hissetmek.
- Allah'ın (cc) sevgisini hissetmek ve bu sevgiye layık olmaya çalışmak.
- Öğrenmeye karşı istek, kararlılık ve sevinç duymak.

Örnek doğru cevap (6.1): Ali, bilgi öğrenmek için gösterdiği çabanın değerli olduğunu düşünür. Ayrıca güzel bir iş yaparken yalnız olmadığını, meleklerin Allah'ın (cc) izniyle kendisi için dua ettiğini hisseder.

Yanlış cevap (6.1): Hadisle ve melek inancıyla ilgisi olmayan duyguların yazılması (ör. yağmurdan korkmak), meleklerin Ali'nin yerine çalışacağının ya da atölyeye gitmesine gerek kalmayacağının ileri sürülmesi yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (6.2): İki ölçütün her biri üç puandır (3+3).

- Ali'nin yorulup vazgeçmeyi düşündüğü durumda, meleklerin Allah'ın (cc) izniyle güzel işlerinde kendisini desteklediğine ve bilgi yolunda olanlardan hoşnut olduğuna inanmanın ona moral ve güç vereceği açıklanmışsa **(3 puan)**.
- Bu inancın Ali'nin zorluklara rağmen öğrenmeye devam etme isteğini ve kararlılığını artıracağı, davranışlarını güzelleştirmek için ona motivasyon sağlayacağı açıklanmışsa **(3 puan)**.

Örnek doğru cevap (6.2): Ali, soğuk ve yağmurlu bir günde yorulup "Bu kadar zahmete değer mi?" diye düşünmüştür. Melek inancı, ona bilgi öğrenmek için yola çıkmanın değerli bir iş olduğunu ve meleklerin Allah'ın (cc) izniyle bu tür güzel işlerde insanı desteklediğini hatırlatır. Bu düşünce Ali'ye moral ve güç verir. Böylece Ali zorluklara rağmen vazgeçmez, öğrenmeye kararlılıkla devam eder.

Yanlış cevap (6.2): Gerekçe gösterilmeden yalnızca yargının tekrar edilmesi, melek inancının insanı çalışmaktan alıkoyduğunun ya da meleklerin insanların yerine iş yaptığının ileri sürülmesi yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

7. **Doğru cevap (7.1):** İki ölçütün her biri iki puandır (2+2).

- Surenin anlamına göre vesvesenin cinlerden ve insanlardan gelebileceği belirtilmişse **(2 puan)**.
- Berk'ten ailesinden habersiz alışveriş yapmasını ve şifresini paylaşmasını isteyen kişinin insanlardan gelen vesveseye, Berk'in içinden geçen "Kimse fark etmez." düşüncesinin de kalbe gelen vesveseye örnek olduğu açıklanmışsa **(2 puan)**. İki örnekten yalnızca biri açıklanmışsa bir puan verilir.

Örnek doğru cevap (7.1): Surenin anlamına göre vesvese cinlerden ve insanlardan gelebilir. Berk'i ailesinden habersiz alışveriş yapmaya ve şifresini paylaşmaya yönlendiren kişi, insanlardan gelen bir vesveseye örnektir. Berk'in içinden geçen "Kimse fark etmez." düşüncesi de kalbe gelen vesveseyi hatırlatır.

Yanlış cevap (7.1): Vesvesenin yalnızca meleklerden geldiğinin, Berk'e yapılan teklifin masum bir oyun önerisi olduğunun ileri sürülmesi ya da surenin anlamıyla ilişki kurulmaması yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (7.2): Her uygun örnek üç puandır (3+3). Her örnek için uygun davranışın yazılması bir puan, davranışın surenin mesajıyla ilişkilendirilmesi iki puandır.

Kabul edilen örnekler:

- Nâs suresini okuyup dua ederek kötülüklerden Allah'a (cc) sığınmak.
- Kendisini kötülüğe yönlendiren teklife uymamak; şifresini paylaşmamak ve ailesinden habersiz alışveriş yapmamak.
- Durumu ailesine ya da güvendiği büyüklerine anlatmak, bu kişiyle iletişimi kesip onu engellemek.
- Vesvesenin bir alışkanlık hâline gelmesine izin vermeden önlem almak.

Örnek doğru cevap (7.2): Berk, Nâs suresini okuyarak insanların Rabbi, Melik'i ve İlah'ı olan Allah'a (cc) sığınabilir ve kötülüklerden korunmak için dua edebilir. Ayrıca kendisini yanlışa yönlendiren kişinin isteğine uymaz; şifresini paylaşmaz, ailesinden habersiz alışveriş yapmaz ve bu kişiyi engeller. Böylece surede öğütlendiği gibi vesvese veren kötülerin şerrinden korunmuş olur.

Yanlış cevap (7.2): Berk'in teklifi kabul etmesinin, şifresini paylaşmasının ya da durumu ailesinden gizlemesinin önerilmesi; surenin mesajıyla ilgisi olmayan örnekler verilmesi yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

8. **Doğru cevap (8.1):** Her doğru adım iki puandır (2+2).

- 2. adım: Kâbe'yi tavaf etmek (umre tavafı) ve tavaf namazı kılmak **(2 puan)**.
- 3. adım: Safa ile Merve Tepeleri arasında say yapmak **(2 puan)**.

Tavaf namazının yazılmaması puan kaybına yol açmaz. Görevler doğru yazıldığı hâlde yerleri karıştırılmışsa toplam iki puan verilir.

Örnek doğru cevap (8.1): 2. adım: Kâbe'ye ulaşınca umre tavafı yapıldı ve tavaf namazı kılındı. 3. adım: Safa ile Merve Tepeleri arasında say yapıldı.

Yanlış cevap (8.1): Arafat'ta vakfe, Müzdelife vakfesi, şeytan taşlama gibi yalnızca hacca ait görevlerin yazılması yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

Doğru cevap (8.2): İki ölçütün her biri üç puandır (3+3).

- Hüküm: Haccın imkânı olan Müslümanlara ömürlerinde bir defa farz olduğu, umrenin ise sünnet olduğu belirtilmişse **(3 puan)**.
- Zaman: Haccın yılın belirli günlerinde (Zilhicce ayının 8-13. günlerinde) Arafat vakfesiyle birlikte yapıldığı, umrenin ise belirli bir vaktinin olmadığı ve haccın yapıldığı günler dışında yılın herhangi bir vaktinde yapılabildiği; bu nedenle şubatta yapılan umrenin hac yerine geçmediği açıklanmışsa **(3 puan)**.

Örnek doğru cevap (8.2): Hayır, umre yapmakla hac ibadeti yerine getirilmiş olmaz. Hac, imkânı olan Müslümanlara ömürlerinde bir defa farzdır; umre ise sünnettir. Ayrıca hac, yılın belirli günlerinde, Zilhicce ayının 8-13. günlerinde Arafat'ta vakfe yapılarak yerine getirilir. Umrenin ise belirli bir vakti yoktur; haccın yapıldığı günler dışında yılın herhangi bir vaktinde yapılabilir. Bu yüzden Zehra'nın dayısının şubatta yaptığı umre hac yerine geçmez.

Yanlış cevap (8.2): Umrenin hac yerine geçtiğinin, haccın da umre gibi yılın her zamanında yapılabileceğinin ya da umrenin farz, haccın sünnet olduğunun yazılması yanlış kabul edilir. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.